

Z delovnim poletom v drugo polovico petletke

Številni delovni kolektivi so uspešno končali naloge prvega polletja

Delovni uspehi, ki so jih naši delovni kolektivi dosegli v letošnjem prvem polletju, so še tem pomembnejši, ker so jih izvajali v času, ko se je boj za izpolnitev petletke in zgraditve socializma silno poostril. V tem razdobju so posepešno uvajali tehnične norme, se borili za znižanje polne lastne cene, premagovali težave zaradi naraščajoče potrebe po delovnih močeh in tehničnih sredstvih, uvajali in utrjevali brigadni delovni sistem, marsikje pa so zlasti morali premagovati ovire, ki jih povzročajo informbirojevske države. Bitka za plan in zgraditve socializma je pri nas vsak dan plebič delovnega ljudstva, ki s svojimi delovnimi zmagami izraža borbeno svoje prepričanje in zaupanje v partijsko ter državno vodstvo in hkrati s tem tudi odločno, samozavestno in častno odgovarja vsem obrekovalcem.

Naši delovni kolektivi so s svojimi velikimi, zavestno izvojevanimi uspehi najlepše branili čast svoje socialistične domovine in dokazali svojo odločnost, da zgradimo z lastnimi silami socializem.

V ponedeljek je začel delati za drugo polovico petletke tudi delovni kolektiv mariborske livarne. Osnovni plan prvega polletja je po količini izpolnil 100-odstotno, po vrednosti pa presežl za 5%. Poleg tega pa je svojo izvenplansko polletno nalogo (to so naknadne naloge, ki temelje na povpraševanju in tekočih potrebah, ki se pojavijo v borbi za osamosvojitve naše industrije) presežl po količini za 4%, po vrednosti pa za 7%. V borbi za to zmago se je najbolje izkazala brigada livarne bronastih odlitkov, prav tako pa tudi ženska brigada v montaži. Lepe uspehe so dosegli tudi mladinci — člani industrijsko-kovinarske šole livarne, ki so ob zaključku leta (15. junija) prostovoljno priskočili na pomoč delavcem pri izpolnjevanju planskih nalog. Čeprav niso bili vajeni dela, so v livarni pri električnih pečeh, v strugarni in drugje že začeli presežati norme. K uspehi livarne pa je mnogo pripomogla tudi razširitev brigadnega načina dela na 90% delovnega kolektiva. To je po drugi strani močno vplivalo, da so v livarni neopravičene izostanke znižali od 14 na 0,7%. Jutrzanje zamude pa so skoraj do cela odpravili iz agitacije po zvočnikih. Prav zato mariborska livarna v zadnjih dneh presega dnevne planske norme za 25% in je junjski plan izpolnila 108 odstotno.

Dokazani uspehi v borbi za plan so dosegli tudi delavci in delavke oddelka pnevmatične orodja v tovarni avtomobilov. Dne 27. maja so že izpolnili pol-

letni plan proizvodnje odkopnih kladiv OS, dne 15. junija pa so že dosegli svoj polletni plan. Proti težavam, ki so izvirale iz prepočasne dobave nekaterih delov, so se borili z velikim tekmovalnim elanom. Največje zasluge za izpolnitev plana pa imata petkratni udarnik in odklopanec z medaljo dela strugar Ferik in Krašovec Anton, ki je sam popravil svoj stroj, da proizvodnja ne bi trpela.

V torek ob 5 se je podjetjem, ki delajo za drugo polletje, pridružila tudi mariborska tovarna trakov in sukanka, ki je svojo polletno plansko nalogo izpolnila po vrednosti in jo istočasno presežla količinsko za 4%. Te uspehe je na eni strani omogočilo tesno sodelovanje med upravo podjetja, partijsko organizacijo in sindikatom, na drugi strani pa dobro delo na proizvodnih sestankih, na katerih se je delovni kolektiv seznanil s pomenom in načinom borbe za izvršitev plana. Največ zasluge za ta podvig pa imajo delavci v barvarni, ki so pod zelo težkimi pogoji delali dalj časa po 12 ur neprekinjeno. Tudi nameščenci so v svojem prostem času priskočili na pomoč delavcem in delavkam. V tej borbi so disciplinirani delavci vplivali na izostanke tako, da v juniju ni bil zabeležen niti en neopravičen izostanek. Zato je lahko delovni kolektiv od 15. junija dalje izpolnjeval svoj dnevni plan od 130 do 206% po vrednosti, zdaj pa stremi za tem, da polletni plan preseže najmanj za 2%.

BOJ RUDARJEV V BREZI, ENEGA NAŠIH NAJBOLJSIH KOLEKTIVOV

Tudi rudarji v Brezi so zmagovito končali boj za izpolnitev polletnega plana. V ponedeljek zvečer je prispela v separacijo zadnja tona premoga za polletni plan. Delovno zmago rudarjev v Brezi je še bolj povzdignilo, da so prav tedaj, ko so kopali zadnje vagončke premoga za prvo polletje, tudi začeli kopati premog na novem dnevnem kopu.

Na trg pred premogovnikom so prihiteli vsi delavci, ki so zvedeli, da je delovna zmaga izvojevana. Med njimi so bili mnogi, ki so izpolnili svojo dnevno nalogo po več ur prej. Na zborovanju je direktor premogovnika čestital rudarjem, ki so največ pripomogli, da je Breza izpolnila za 32% večji plan od lanskega. Vse delavstvo in nameščenci so si prizadevali, da bi plan ne bil ogrožen. Večkrat, ko je grozila nevarnost, da bi ne izpolnili dekadnega ali mesečnega plana, so prihiteli rudarjem v jami na pomoč delavci, ki so zaposleni v zunanjih obratih, pa tudi nameščenci.

Z zborovanja so poslali pozdravno brzojavko tovarišu Titu. Naglasili so, da se zavedajo, kaj pomeni, da je na čelu našega boja za socializem tovariš Tito s Centralnim komitejem KPJ ter da so v boju za plan tudi zmagali kljub vsem oviram. Izpolnili so polletni plan, ki je za 32% večji, s 75% delavci od planiranega števila. Objubili so, da bodo letni plan izpolnili pred rokom.

Tudi v Brezi so jih ovirali pri izpolnjevanju proizvodnih nalog. Madžarska je pošiljala vžigalnike za mine na električno vžiganje. Izkazalo se je, da ni bilo niti dve tretjini vžigalnikov uporabljivih. Prav tako so naše rudarje skušali ovirati češkoslovaški informbirojevci. Pri Erpalkah, ki jih je premogovnik prejel iz CSR, so bili vložki namesto iz usnja papirnati. Prejeti bi morali še motor za transporter, informbirojevci pa pošiljko zadržujejo.

Premogovnik v Brezi ima najboljši rudarski kolektiv, ki si je priboril že nešteto delovnih zmag. Zmagal je v več velikih tekmovaljih, ki jih je napovedal drugim premogovniškim kolektivom. V njegovem kolektivu je tudi najboljši rudar Alija Sirotanović, ki se je proslavil s svojimi tekmovalji v brigadnem sistemu. Njegova brigada je zmagala v šestdnevnem tekmovalju z najboljšimi brigadami premogovniških kolektivov v Kreki in Bavovcih. Sirotanović je zelo mnogo storil, da bi tudi rudarji drugih premogovnikov uporabili njegove izkušnje.

Alija Sirotanović je lani v Brezi prvi sestavljal brigado, ki je štela sodečketa le 15 rudarjev. Z začetnimi uspehi ni bil zadovoljen. Ko se delo podrobno organiziralo in začeli delati v treh skupinah namesto v eni, se je delovni učinek takoj zelo povečal. Letos je Sirotanović še izpopolnjeval svoj brigadni delovni način.

Bila je predvsem zasluga njegove brigade, da je bil kolektiv v Brezi na čelu rudarskih kolektivov v državi. V začetku junija se se na pobudo in s sodelovanjem Sirotanovića začela tekmovalna med bosenskiimi premogovniki. Izkušnje Sirotanovićeve brigade so prevzeli že številni rudarji tudi v drugih premogovnikih.

XIII. PLENUM CENTRALNEGA KOMITEJA LMJ

S sodelovanjem v klubih Ljudske tehnike se bo mladina seznanila s pridobitvami tehnike

Beograd, 29. junija. Na zasedanju 15. plenarnega sestanka CK Ljudske mladine Jugoslavije so razpravljali o referatu tov. Milijana Neorčića o okrepi in organizacijski zgraditvi Ljudske mladine. Razprava se je udeležilo več članov plenuma, ki so poročali o organizacijskem stanju Ljudske mladine v posameznih okrajih ter o izkušnjah, ki si jih je pridobila pri svojem delovanju organizacija od združitve SKOJ-a in Ljudske mladine.

Včeraj dopoldne je prišla med razpravo plenuma v dvorano delegacija graditeljev Novega Beograda, ki je pozdravila plenum ter mu sporočila veliko delovno zmago — izvršitev polletnega plana štiri dni pred rokom.

Na današnjem zasedanju pa je imel podpolkovnik Jugoslovanske armade Miloško Grulović referat o tehnični vzgoji mladine. Ljudska mladina je od začetka ustanovitve organizacije Ljudske tehnike predstavljala največji del članstva klubov in društev. Skupno je v organizacijah Ljudske tehnike 69.590 članov Ljudske mladine, kar pomeni, da so pretežno večina članov organizacije mladinci in mladinke. Ljudska mladina je dajala organizaciji Ljudske tehnike veliko pomoč v kadrih, voditeljih tehnike in športa. Posebno v začetku so bili voditelji tehnike in športa izbrani v glavnem iz vrst mladincev. V Sloveniji je dala mladinska organizacija 70 odstotkov vsega vodilnega kadra Ljudske tehnike. Ker se je zavedal, da je vprašanje kadra za Ljudsko tehniko eno najvažnejših, je sklenil Centralni komite Ljudske mladine že 1947. leta, da bo organiziral na velikih delovnih akcijah naše mladine posebne brigade tehnike. Njihova ustanovitve je bila velikanjskega agitacijskega in propagandnega pomena, ker so se mladinci, ki so bili po večini iz vasi, vedno bolj zanimali za tehniko in njeno pridobi-

V Sloveniji je med številnimi kolektivmi izpolnil polletni plan pred rokom tudi kolektiv apnenice v Zidanem mostu, in sicer 25. junija. Naslednji dan pa je izpolnila plan dravograjska elektrarna. To jem tem lepši uspeh, ker so v tej elektrarni letos popravljali turbinske lopatice. Delo so opravili domači strokovnjaki in delavci.

Dne 27. junija je delovni kolektiv »Jugoslovanskega kombinata za gumij in obutev« v Borovem izpolnil polletni plan po vrednosti. Že od začetka leta so si prizadevali, da bi enakomerno izpolnjevali plan in ustanavljali so brigade. Zdaj imajo 77 brigad. Tekmovalje se je najbolj razvil v oddelku za obutev. Ena brigad v tem oddelku je izpolnila plan 48 dni pred rokom. V oddelku za gumij se je maja zaostriła bitka za izpolnitev plana, ker so bili v zaostanku. Devet delavnic je že do 25. maja izpolnilo polletni plan.

Makedonska industrija kot celota je 27. junija izpolnila polletni plan, ki je bil za 33% večji od lanskega. Letos se makedonska industrijska podjetja začela izdelovati več vrst izdelkov. Tako izdelujejo serijsko sejalnice za bombaž in druge kmetijske stroje.

Tudi na velikih stavbiščiš v Novem Beogradu so dosegli lepo delovno zmago. Polletni plan so izpolnili 27. junija.

Republika industrija LR Srbije je izpolnila polletni plan po vrednosti dva dni pred rokom. Med pomembnejšimi podjetji v Srbiji, ki so izpolnili polletni plan, je treba omeniti steklarno v Paraćinu in mostovno delavnico v Nišu.

TOVARNA »METALBAKELIT« JE ZAČELA IZDELovati AVTOMATIČNE STROJE ZA BRUŠENJE OPTIČNEGA STEKLA

Pred tremi meseci je delovni kolektiv tovarne »Metalbakelit« dobil nalogo, da začne izdelovati pri nas prve stroje za brušenje optičnega stekla. Centralna orodna delavnica in strokovnjaki so napeli vse sile, da rešijo težavno nalogo. Niso še minili trije meseci, ko so delavci že začeli izdelovati nov pomemben izdelek.

Avtomatični stroj domačega izdelka more hkrati brusiti šestnajst leč raznih dimenzij in vrst. Delovni kolektiv tovarne »Metalbakelit« je omogočil, da bo naša prva tovarna leč izpolnila svojo letno nalogo. Dobili bomo že letos več tisoč leč za fotografske aparate, daljnogleda, mikroskopa itd.

Brigade Ljudske tehnike so razvile propagando glede na približevanje tehnike mladincem in mladinkam na gradiliščih. 1947. leta je bilo na progi Samac—Sarajevo 16 brigad tehnike in športa. Za leto 1949. je na gradiliščih avtomobilske ceste in Novega Beograda v načrtu 12 brigad Ljudske tehnike, skozi katere bo šlo 2400 mladincev in mladink.

Nekatere organizacije in vodstva Ljudske mladine so pokazala veliko zanimanje za klube in društva Ljudske tehnike. Tako so n. pr. na pobudo najboljših članov Ljudske mladine v Novi vasi v Sloveniji ustanovili klub Ljudske tehnike. Aktiv Ljudske mladine je bil dobro povezan s klubom Ljudske tehnike, katere člani so bili najboljši mladinci. Ta klub je izučil 30 mladincev za šoferje III. vrste. Organizacija Ljudske mladine v okraju Nikšić je v počastitev kongresa Ljudske mladine ustanovila 4 klube Ljudske tehnike, v katerih je včlanjenih 860 mladincev. V vasi Tordinci (Hrvatska) imajo klub tehnike, ki je na pobudo Ljudske mladine predlagal klubu Ljudske tehnike elektrifikacijo vasi ob pomoči tovarišev iz Borova. Vsi ti primeri dokazujejo, da so organizacije Ljudske mladine aktivno sodelovale v Ljudski tehniki in njenih organizacijah.

Tovariš Grulović je govoril nato o napakah pri organizacijah in vodstvih Ljudske mladine glede na skrb za tehnično vzgojo mladine na sploh. Čeprav predstavljajo članj Ljudske mladine pretežno število članov organizacije Ljudske tehnike, je vendar udeležba naše organizacije v primeru z njeno močjo in številom članov sorazmerno majhna. V LR Srbiji je v organizacijah Ljudske tehnike 3,01%, v Hrvatski 3,87%, v Bosni in Hercegovini 7,24%, v Črni gori 7,46%, v Makedoniji 9,37%, v Sloveniji 23,24 odstotkov od skupnega števila članov Ljudske mladine. Glede na celotno

IZ DANASNJE STEVILKE:

Z delovnim poletom v drugo polovico petletke Vedno več delovnih ljudi beži iz Albanije pred terorjem Enver Hodževe klike Nov sabotažni poskus češkoslovaških informbirojevcev Fizkultura — Objave

Protest OF za Slovensko Koroško zunanjim ministrom štirih velesil Osvobodilna fronta za Slovensko Koroško odločno zahteva, naj Svet ministrov znova nepristransko prouči vprašanje Slovenske Koroške

Dunaj 29. junija. (Tanjug.) Po krajinski odbor Osvobodilne fronte za Slovensko Koroško je poslal zunanjim ministrom ZSSR, ZDA, Velike Britanije in Francije protest spričo sklepa zunanjih ministrov o usodi Slovenske Koroške. Kopia tega protesta je bila poslana zaveznikskemu kontrolnemu svetu za Avstrijo in generalnemu sekretariatu Organizacije združenih narodov. V protestu je rečeno:

»Na podlagi soglasnega sklepa plenarnega zasedanja pokrajinskega odbora Osvobodilne fronte za Slovensko Koroško, edinega legitimnega političnega predstavnika koroških Slovencev, izražamo v imenu vsega slovenskega ljudstva na Koroškem najodločnejši protest proti sklepu zunanjih ministrov ZSSR, ZDA, Velike Britanije in Francije, ki so se na zasedanju Sveta zunanjih ministrov v Parizu na tajnih, demokratični javnosti nedostopnih pogajanjih o bodoči pogodbi z Avstrijo sporazumeli, da bo ostalo ozemlje Slovenske Koroške še nadalje v mejah Avstrije. Mi, koroški Slovenci, smo zaradi tega sklepa Sveta zunanjih ministrov ogorčeni zato, ker pomeni odkrito kršitev načel, resnične demokracije in samoodločbe narodov, ker ostro nasprotuje načelom Atlantske listine, Ustanovne listine Združenih narodov in sploh vsem načelom za ureditve katerih so se med veliko protifašistično vojno borili vsi svobodoljubni narodi, med njimi tudi koroški Slovenci. S tem sklepom so zunanji ministri štirih velesil storili slovenskemu ljudstvu na Koroškem največjo zgodovinsko krivico. Poteptali so pravico malega, skozi stoletja zatiranega naroda, do svobodnega življenja in ga prepustili nadaljnjemu zatiranju in zasluževanju prav tistim, ki so ga skozi stoletja izkoriščali, ga skozi desetletja načrtno in nasilno raznarodovali in pod fašističnim režimom sistematično iztrebljali.

Zunanji ministri štirih velesil so s svojim krivičnim in pristranskim sklepom zavestno in namenoma prezrli vse neovrgljive argumente, s katerimi so koroški Slovenci v obširnih spomenicah in številnih resolucijah, poslanih Svetu zunanjih ministrov in njihovim namestnikom, utemeljevali svojo nesporno pravico do nacionalne svobode, ter svoje upravičene in utemeljene zahteve o združitvi z matičnim narodom. Zunanji ministri štirih velesil so prezrli dejstvo, da se slovensko ljudstvo na Koroškem že sto let zavestno bori za svojo nacionalno in politično enakopravnost in svobodo, da se že sto let vztrajno upira političnemu in gospodarskemu pritisku pangermanizma. Uposevali niso neizmernih žrtev, ki so jih prispevali koroški Slovenci v najhujšem času svoje zgodovine, ko so se borili proti fašizmu tako za svojo svobodo kakor za svobodo vseh zaslužnih narodov. Uposevali niso na tisoče nasilno izseljenih koroških Slovencev, ki so jih nemško-avstrijski nacisti odgnali v nemška taborišča in na prisilno delo, njihove domove pa so si prilastili, izropali ali požgali. Uposevali niso na tisoče koroških Slovencev, ki jih je avstrijski fašizem vrgel v gestapovske ječe in koncentracijske taborišča ter jih tam mučil in pobijal; v kamno-lomih, poskusnih postajah in krematorijih Mauthausna, Buchenwalda in drugih taboriščih smrti.

Zunanji ministri so z omalovaževanjem prezrli celo dejstvo, da so se koroški Slovenci edini na ozemlju prve avstrijske republike in na ozemlju velikega nemškega rajha že leta 1942. organizirano in z orožjem v roki dvignili proti fašizmu in se borili v partizanskih odredih v sestavi jugoslovanske vojske skupno z velikimi zavezniki, dokler niso zmagali in Slovenske Koroške osvobodili. Zunanji ministri so z omalovaževanjem šli preko dejstva, da je v tej borbi žrtvovalo svojo življenja nad 1000 najboljših sinov Slovenske Koroške, da je to borbo aktivno podpiralo vse ljudstvo Slovenske Koroške in da je s tem jasno pokazalo svojo željo živeti svobodno in združeno z brati in skupni osvobodjeni domovini. Zunanji ministri so šli tudi preko vseh dejstev, ki govore o novem zatiranju koroških Slovencev v teh štirih letih po zmagi nad fašizmom. Šli so preko terorja, ki so mu koroški Slovenci izpostavljeni še zdaj in ki je najhujše izraženo v dejstvu, da je bilo po krivem aretiranih 280 slovenskih protifašistov, da so sodišča obsodila 100 najbolj zavernih Slovencev na 21 let odvzema svobode in na visoke globe

članstvo Ljudske mladine znaša odstotek članov, ki sodelujejo v Ljudski tehniki, 4,17%. Ta nizka udeležba Ljudske mladine v Ljudski tehniki prihaja od tod, ker v velikem številu okrajev posameznih republik ni odborov Ljudske tehnike, ki bi vzbudili zanimanje in pokazali, kaj in kako je treba delati. Vendar pa to dejstvo ne zmanjšuje odgovornosti organizacije za to, da sodeluje tako majhen odstotek mladincev v Ljudski tehniki, ker je znano, da samo tam ni odborov in vodstev Ljudske tehnike, kjer naše organizacije niso pokazale dovolj aktivnosti.

in da je bilo za zastraševanje nad 400 neutemeljenih hišnih preiskav. Zatiranje se zrcali tudi v prepovedi in razpustu demokratičnih organizacij koroških Slovencev, pa tudi v nešteto drugih oblikah, ki jih uporabljajo angleške okupacijske in avstrijske nedemokratične oblasti, da bi zadušile borbo slovenskega ljudstva za nacionalno in socialno enakopravnost. Zunanji ministri so šli preko tega, da je slovensko ljudstvo kljub takšnim najhujšim pogojem, kljub vsemu nasilju nacističnih imperialističnih tolč, nasilju, ki se zrcali v nad 200 napadih na slovenske protifašiste, vztrajalo v svoji borbi in da je vedno javno in množično manifestiralo svojo trdno voljo po svobodi.

Ne da bi upoštevali ta dejstva, so zunanji ministri pristransko sprejeli sklep v dobro Avstrije, ki se kljub moskovski deklaraciji iz leta 1945. ne more sklicevati na noben svoj prispevek k lastni osvoboditvi, podoban prispevku koroških Slovencev, k zavezniki stvari in lastni svobodi. Zato si Avstrija v svoji rdeče-belo-rdeči knjigi prisvaja žrtve koroških Slovencev kot svoje. S svojim pristranskim sklepom so zunanji ministri dejansko nagradili Avstrijo, ker je med svojim samostojnim obstojem načrtno zatirala in demoralizirala koroške Slovence, ker je bila vedno predstraža velikega nemškega imperializma, ker je dovolila razvoj in zakoreninjenje nacizma v Avstriji, ker se je brez odpora vrgla Hitlerju v naročje, ker je kot Ostmarka v sestavi Velike Nemčije pripravljala vojni pohod proti jugoslovanskemu ljudstvu, ker je sodelovala v vseh fašističnih in roparskih napadih na evropske, pa tudi na izvenevropske dežele, ker je tja do kapitulacije Nemčije vztrajala na strani Hitlerja in mu bila do kraja vojni arzenal. To dejstvo je ugotovil sovjetski predstavnik Zharubin na zasedanju namestnikov zunanjih ministrov v Londonu, ko je opozoril na dejstvo, da je imela Avstrija v začetku vojne pod orožjem poldrug milijon mož, da je konec leta 1944. izdelovala 800 bojnih letal, 1400 letalskih motorjev in 500 tankov in da je imela 46 ustanov, ki so se ukvarjale z znanstvenim raziskovanjem na področju vojne proizvodnje.

Vse to so zunanji ministri pozabili kar čez noč, za vse to so Avstrijo celo nagradili. Svojo pristranost so zunanji ministri pokazali popolnoma jasno s tem, da niso upoštevali zahtev koroških Slovencev, da bi sprejeli njihove pooblaščenice predstavnike, da večina ministrov ni hotela sprejeti predstavnika naše matične dežele FLRJ. Ta predstavnik naj bi jim bil izročil predlog jugoslovanske vlade, ki je na letošnjem zasedanju zunanjih ministrov v Londonu v želji po demokratičnem miru in mednarodnem sodelovanju predlagala takšno kompromisno rešitev koroškega vprašanja, ki bi zaščitila osnovne, politične, gospodarske in kulturne pravice koroških Slovencev, kolikor bi bili primorani ostati izven meja svoje domovine.

Pač pa so zunanji ministri sprejeli in poslušali predstavnika Avstrije in v celoti osvojili velikomorski stališče ter tako legalizirali imperialistični santgermainski diktat in vsa dosedanja nasilja nad koroškimi Slovenci. Koroške Slovence kot živ del slovenskega naroda so znova degradirali na položaj nacionalne manjšine in s tem znova položili temelje za nadaljnje nasilje, zatiranje in germaniziranje slovenskega ljudstva na Koroškem. Rešitev koroškega vprašanja, kakor ga je sprejel Svet zunanjih ministrov, pomeni odkrito podpiranje avstrijskega šovinizma, zlasti na Koroškem, podpiranje globoko zakoreninjenih pangermanističnih težej, v vojaško razbitem, toda ideološko še ne iztrebljenem nacizmu. Takšna rešitev je dejansko zmaga nacističnih vojnih zločincev Rainerja, Majer-Kalbitscha in drugih. Takšna rešitev ni le najkrivičnejši udarec po koroških Slovencih, marveč tudi najresnejša ovira za razvoj resnične demokracije v Avstriji.

Svet zunanjih ministrov se mora zavediti dejstva, da je prevzel s svojim sklepom pred zgodovino vso odgovornost za škodljive posledice, ki bodo nastale zato, ker je uzakonil krivico.

Mi, koroški Slovenci, apeliramo na odločujoče velesile in odločno zahtevamo, naj Svet zunanjih ministrov znova, nepristransko prouči vprašanje Slovenske Koroške ter v interesu načel resnične demokracije in pravice revdira ta krivični sklep in najde pravo rešitev, ki bo zajamčila pravico slovenskega ljudstva na Koroškem do svobodnega življenja, s tem pa tudi trajen in pravičen mir v tem delu Evrope.

K pisanju moskovske „Pravde“

Dogovor zapadnih držav in predstavnikov vlade Sovjetske zveze na pariškem zasedanju v zadevi mirovne pogodbe z Avstrijo je hudo prizadel vse jugoslovanske narode. Jugoslovanski narodi nikoli niso pričakovali, da bodo predstavniki dežele socializma za kulisami skrivaj in za zeleno mizo šli preko upravljenih zahtev socialistične Jugoslavije, in, še več, da se bodo na račun življenjskih interesov naše dežele spustili v nečastno trgovanje z zapadnimi državami.

Sovjetska zveza je na mednarodnih konferencah dosledno zagovarjala upravičene jugoslovanske zahteve do Avstrije. Vedno, prav do zadnjih dni pariškega zasedanja, so predstavniki ZSSR trdili, da so jugoslovanske zahteve upravičene, da temelje na pravici do samoodločbe narodov, na pravičnosti in načelu resnične demokracije. Sovjetski veleposlanik v Londonu Zarubin je še pred tremi meseci uradno podprl kompromisne jugoslovanske zahteve. Toda na pariškem zasedanju so predstavniki sovjetske vlade storili dejanje, ki lahko samo škoduje ugledu ZSSR, ki ga uživa v svetu, ker so se izneverili načelu pravice do samoodločbe narodov in žrtvovali slovensko ljudstvo na Koroskem dunajskim germanizatorjem, da bi zagotovili svoje lastne interese.

Takšno ravnanje je našlo pri narodih Jugoslavije, pri jugoslovanski manjšini v Avstriji, na ostro obsodbo in, milo rečeno, na nerazumevanje demokratičnega javnega mnenja v svetu. Upoštevajoč ta dejstva in zavedajoč se, da so se izneverili razglasenemu in doslej uporabljanemu načelu samoodločbe narodov, so voditelji sovjetske zunanje politike morali najti neki način, da bi opravičili svoje protijugoslovansko in protikomunistično ravnanje. In res, našli so argumente — po receptu za vsa dosedanja informbirojsko protijugoslovanska gonja. Moskova »Pravda« je 26. t. m. objavila uvodnik, v katerem se rahlo dotakne jugoslovansko - avstrijskih spornih vprašanj. Po ugotovitvi, da so zapadne države na pariškem zasedanju »moralo spreminiti svojo smer« — to se pravi ustredi sovjetskimi zahtevam v Avstriji, se je »Pravda« previdno in sramečljivo izognila tistemu, kar je bistveno in načelno, namreč narodom Jugoslavije storjeni krivici, in skušala v napačni luči prikazati prizadevanje jugoslovanske vlade, da bi prišlo do sporazumne rešitve avstrijskega vprašanja.

Kar zadeva teritorialne pretenzije jugoslovanske vlade do Avstrije, piše »Pravda« v svojem uvodniku, »je ona (t. j. jugoslovanska vlada) že dolgo pred pariškim zasedanjem Sveita zunanjih ministrov skušala za hrbtno sovjetske vlade doseči sporazum z ZDA in Anglijo o tem vprašanju, kar pa se ji ni posrežilo. Znano je, da so se predstavniki jugoslovanske vlade poleti 1947 o tem tajno pogajali v Jugoslaviji z angleškim predstavnikom Noelom Backerom, kakor tudi da se je jugoslovanski veleposlanik v Londonu Leontič pogajal z angleškim ministrom Mac Nellom. Popolnoma jasno je, da sovjetska vlada ne more prevzeti odgovornosti za posledice takšnih zakulisnih pogajanj. To so dejstva.

Prvi hip bi človek res mislil, da je vse znano in popolnoma jasno. Vprašanje je samo, komu je vse to znano in jasno. S tema dvema besedama, ki sta mimogrede rečeno, postali edini argument informbirojskega tiska proti naši državi in ki nimata nobene čudodelne moči, ni mogoče prav ničesar dokazati. Toda »Pravda« najbrž ve, da je sovjetskim voditeljem vendarle nekaj jasno in znano, namreč, da se jugoslovanska vlada za kulisami in skrivaj nikoli ni pogajala s predstavniki vlad zapadnih držav, marveč je o svojih pogajanjih sovjetsko vlado obveščala. Sovjetska zveza je bila obveščena o vseh naših prizadevanjih, da bi

prišlo do sporazumne ureditve jugoslovanskih zahtev do Avstrije. In sovjetski predstavniki so to naše prizadevanje odobraval.

Nastane vprašanje, kdaj so sovjetski voditelji zvedeli za ta tajna pogajanja jugoslovanske vlade z Noelom Backerom in drugimi. O tem moskovska »Pravda« ničesar ne pove, čeprav je sovjetskim voditeljem to znano. 20. aprila 1947, ko med predstavniki zapadnih držav in našo vlado ni bilo nobenih pogajanj, med zasedanjem zunanjih ministrov štirih veselil v Moskvi, je šef jugoslovanske delegacije Edvard Kardelj poslal namestniku zunanjega ministra ZSSR A. J. Višinskemu pismo, v katerem je pojasnil naše kompromisne predloge, da bi čim lažje dosegli sporazum. To pismo je bilo vročeno Višinskemu še istega dne. Čez dva meseca, 14. junija istega leta, so bila v Beogradu pogajanja z Noelom Backerom o naših zahtevah do Avstrije, kakor tudi o žrtvah, ki bi jih mogla naša država prispevati za ureditev tega vprašanja. Toda predstavniki zapadnih imperialistov so nenehno in odločno odklanjali upravičene jugoslovanske zahteve. Izključeno je torej, da bi se bili mogli predstavniki jugoslovanske vlade pogajati z Noelom Backerom o nečem, kar bi vladi ZSSR ne bilo znano. Prav tako so sovjetski predstavniki, ki so pripravljali mirovno pogodbo z Avstrijo, ves čas vedeli, da bi Jugoslavija prispevala tudi določene žrtve, samo da bi prišlo do sporazumne rešitve koroskega vprašanja. Tudi spomladi je sovjetski poslanik v Londonu Zarubin to vedel in bil za to, naj Jugoslavija sproži tak predlog. Zagovarjal je naše zahteve, čeprav je bilo to leto dni po naših pogajanjih z Noelom Backerom in Mac Nellom, pogajanjih, o katerih je bila vlada ZSSR o pravem času obveščena.

Takšna so naša dozdajna tajna pogajanja z imperialisti. »Pravda« razen tega trdi in nas obtožuje, da smo mi in nihče drug krivi, da so se ZSSR in imperialisti sporazumeli. In prav mi naj bi bili krivi, da so se sporazumeli. Res, čudovita logika! Zgodovinskih dejstev ni mogoče falzificirati ne glede na spretnost, spletko in podtikanja, ki jih uporablja »Pravda«, kar ji ni prav nič v čast. Dejstva ostanejo dejstva in nihče jih ne more zanikati. Dejstva pa so merilo, kdo uporablja poštena in dostojna sredstva in narobe.

Po tem bo slehernemu jasno, da se jugoslovanska vlada ni pogajala z imperialisti, marveč nasprotno, da nam skušajo »Pravda« in sovjetski voditelji imputirati nekaj, kar ne ustreza resnici, da bi kakor koli prevalili odgovornost za svoje nemarksistične ukrepe s sebe na drugega. Razen tega je treba poudariti še nekaj — nedoslednost sovjetskih voditeljev v odnosu do naše države. V svoji noti, poslani nedavno vladi FLRJ, skušajo ločiti jugoslovansko ljudstvo od njegovega partijskega in državnega vodstva. Po pariškem zasedanju, ki je pokazalo, na čigavi strani se manifestira buržoazni nacionalizem in kdo resnično stoji na načelu samoodločbe narodov in internacionalizma, pa si »Pravda« in sovjetski voditelji umivajo roke, ko gre za interese jugoslovanskih narodov in koroskih Slovencev v Avstriji, češ da ZSSR »ne more prevzeti odgovornosti za posledice takšnih zakulisnih pogajanj«. Kakšno logiko pa uporablja »Pravda«, kadar gre za interese narodov za njihovo pravico do samoodločbe! Razume se, da gre tu za uporabo takšnih metod v odnosih s socialističnimi deželami, ki nimajo z marksizmom prav nič skupnega. V odnosih ZSSR z deželami ljudske demokracije se je to že popolnoma udomačilo.

Voditelji sovjetske zunanje politike nimajo nobenih argumentov, s katerimi bi lahko opravičili svoj dogovor z zapadnimi imperialisti o Avstriji. Nikogar ne morejo prepričati o pravil-

Vedno več delovnih ljudi beži iz Albanije pred terorjem Enver Hodževe klike

Priština, 29. junija. V Prištini in drugih krajih kosovsko-metohijske oblasti živi več sto beguncev iz Albanije, ki so s svojimi družinami, živino in pohištvo pobegnili pred terorjem Enver Hodže in njegove klike. Kljub temu, da so obmejne straže proti Jugoslaviji močnejše kot proti monarhofašistični Grčiji in so zadnje dni obmejne vasi polne enot albanske vojske, se vsak dan veča število tistih, ki beže iz Albanije v Jugoslavijo.

Albanski begunci so veseli, ker so se znašli v državi, kjer ljudje svobodno živijo in gradijo socializem, ter so postali navdušeni graditelji socializma na različnih področjih gospodarstva in političnega življenja v naši državi.

Med begunci so komunisti, voditelji ljudske oblasti, množičnih organizacij in pošteni delavci ter kmetje. Skoraj vsi begunci so ljudje, ki so sodelovali v borbi za osvoboditev Albanije izpod fašističnih okupatorjev, nato pa so vdemno delali za zgraditev socializma. Vsi ti so bili po objavi resolucije žrtve fašističnih metod obračunavanja Enver Hodže z lastnim ljudstvom in očividci številnih zločinov, ki jih je zagrešila njegova klika nad albanskim ljudstvom. Pripovedujejo, da so taborišča, ki so jih podedovali od fašistov, polna ljudi. Sodelavci okupatorja, zločinci in saboterji pri graditvi socializma v Albaniji so spustili iz zaporov in jim povrnili škodo, ker so bili aretirani zaradi napak Kočija Džodžević. Begunci pripovedujejo, da je sedaj v Albaniji hujiši teror kot za fašizma in da ne more nihče nikomur zamčeti varnega življenja.

Eden izmed številnih beguncev Isen Čupić, kandidat albanske Komunistične partije, je bil do objave resolucije uslužben na postaji milice v Turupjuju. Je pripovedoval o najbolj gnusnih ravnanjih albanskih pustolovcev z ljudstvom. Na njihovi postaji je resolucijo razlagal politični referent Saban Bilić. Kot razlog za prekinitev odnosov z Jugoslavijo je navedel, da hoče FLRJ okupirati Albanijo z dvema divizijama z izovromom, da jo mora varovati pred morebitnim napadom iz Grčije. Nato je govoril o »kolonizatorskih« tendencah FLRJ nasproti Albaniji in drugih že znanih klevetah. Večje število komunistov in kandidatov ni verjelo tem »dokazom«. Razvila se je razprava. Ker sekretar ni mogel prepričati enote, je prekinil razpravo in rekel, da moralo komunisti tako govoriti ljudstvu, kakor jim je on sporočil. Nato je dobil Isen nalogo, naj gre na teren in dobi podatke o ludeh, glede katerih vedo, da ljubijo Jugoslavijo, ker bo »sedaj meja proti Jugoslaviji močnejše zastražena kot proti Grčiji«. Tudi drugi militanti ki so dobili podobno nalogo. Ljudi, ki so bili na teh seznanjih, so med okupacijo obtoževali in preganjali zato, ker so zaupali v Jugoslavijo in narodnoosvobodilno borbo, ki se je razvijala v Jugoslaviji. Ko se je vrnil s terena, so ga pomoči prebudili tovariši s postaje in vabili, naj gre z njimi v »kline«.

Nisem odšel. Slišal sem samo, da je nekdo vplil na pomoč in tope udarce po plehkih. Nekoga so streljivo pretepal. To je bil odsek za notranje zadeve v Kopliku. Najmočnejše sta tepla Saban Bilić in Krsto Bodini. Prihodnji dan so me odpelali v stranšiče in pokazali nekoga ubitega iz vasi Boza. Pripovedovali so, da je umrl zaradi pretepanja. Tepli so ga s palico in silili, naj prizna zveze z Jugoslavijo. Nato niso vedeli, kaj naj store z mrlcem. Pustili so ga tam. Ko so prišli nizovi domači in vprašali po njem, so jim na postaji rekli, da je pobegnil čez Skader v Jugoslavijo.

nost pariškega diktata — s katerim so naprtli jugoslovanskim narodom težke žrtve in po katerem se bo suženjstvo koroskih Slovencev nadaljevalo. (»Borba«)

slavijo. Truplo je ostalo skrito na istem mestu še tedaj, ko sem pobegnil.

V vsem kraju, kjer je služil Isen Čupić, se je začel najhujši teror nad ljudmi, za katere so vedeli, da ljubijo Jugoslavijo. Zaprli so in do smrti pretepal Asana Mustafa iz vasi Pobreza, Salijo Kupija iz Suraja, Aslana Suljo iz Štičena, Jusufa Ahmeda iz Bicaja in 18-letnega Delaja Ademija. Člana Partije iz iste vasi, ki je na časonise, katere je raznašal, napisal: »Dol z Enverjem, ki mrcvari ljudstvo.« Ničesar se ne ve o prejšnjem referentu zdravstvenega odsaka v Bicaju Bajamiju Džumaliju. Slutijo samo, da je bil aretiran, ker je govoril ljudstvu, da Albanija brez Jugoslavije ne more obstajati. Starca iz vasi Kolesjana Sadika Spahija, ki se ni nikdar prejel zanimati za politiko, so internirali v Beratu, pred tem pa so ga policisti do onemoglosti pretepli, ker je v pisarni svojega okrajnega odbora rekel: »Vsi ste na napačni poti.« Tudi sami ste govorili, da je Albanija brez Jugoslavije kot ayto brez bencina, sedaj pa naenkrat mežete polena in kamenje na Jugoslavijo.

Ko je videl, kaj delajo z ljudmi, ki so osumljeni, da simpatizirajo z Jugoslavijo, je Isen obvestil tiste, ki so bili na njegovih spiskih, in jim rekel, naj zbeže čez mejo. Tudi sam je s tremi drugimi s postaje in še 60 ljudmi iz okolice pobegnil pri Gusinju čez albansko mejo. Isen je pripeljal s seboj vso družino, ki šteje sedem članov.

Uka Šaban je s sekretarjem odbora pobegnil v Jugoslavijo skupno s trinajstimi družinami in okrog 50 možkami, ženskami ter otroci iz treh plemen. S seboj je pripeljal nekaj živine in pohištvo. Albanska straža je namje streljala, pri čemer ji je uspelo, da je na meji zaplenila drobnico. S to skupino sta pobegnili tudi dva slepa starca, nato pa je pobegnil tudi predsednik krajevnega ljudskega odbora Heksana, član Partije Mehmed Mustafa, za njim pa tudi novo imenovani drugi predsednik Bora Mustafa. Iz okraja Kuks iz Peraja-Kruma je pobegnil sekretar partijske organizacije in predsednik krajevnega odbora Ismet Mustafa z dvema družinama, s približno 12 člani. Rekel je, da ni nikakor mogel verjeti besedam generalnega majorja Božira Naluhe, ki je prišel v Kuks, da bi »razložil« resolucijo sekretarjem organizacij. Kako naj verjamem, da lahko Jugoslavija izda social-

zem, če sem že kot deček slišal o socializmu in borbi delavskega razreda najprej od Jugoslovancev. Pri sem slišal za ime tov. Tita kot pa za ime Enverja Hodže. Pri meni sta nastali v partijski organizaciji dve strupi, ena, neprimerno močnejša, je bila za sodelovanje z bratsko Jugoslavijo, manjši del komunistov pa je verjel klevetam Informbiroja.

Iz vasi Brekiba je pobegnil tudi član krajevnega odbora Ljudske fronte v Bilaju Šefik Velija. Pripovedoval je, da je po resoluciji nastalo v njegovem krajevem odboru gospodarsko mrtvilo in pomanjkanje, izgubilo so celo tisti izdelki, ki jih izdelujejo v Albaniji, n. pr. petrolej, olje, da o tekstilih in obutvi sploh ne govorim. Liter petroleja je mogoče dobiti po vezanih cenah za 100 kila, kilogram soli pa za 150 lekova.

Velibeh Ilias je zlasti trpel pri svojem begu čez mejo. Pobegnil je z osmiimi člani družine, konjem, kravo in ovcami. S seboj je vodil stepega brata Etema.

Med begunci je veliko število pripadnikov Albanske armade, oficirjev in podoficirjev iz obmejnih ter centralnih garnizij v Albaniji. Poročnik Fehmi Spahi iz vasi Kolesjana je bil pred pobegom vojaški inštruktor v Tirani. Pripovedoval je, kako je nastalo vrenje v armadi po objavi resolucije. To vrenje je vedno močnejše, predvsem zaradi pustolovske politike albanskega vodstva do FLRJ.

Mi smo granicariji, je pripovedoval vodnik albanske armade Sinan Ziberi, ki je pobegnil s svojim bratom, rezervnim zastavnikom Dalipom v Jugoslavijo. Vedeli smo vse, kaj se dogaja v Jugoslaviji. Zato je mogla na nas resolucija težko vplivati. Bori so občutili nepravilnost resolucije na svojih hrbtnih, ker so nam takoj zmanjšali obroke hrane in drugo. Ko so pri nas prebrali resolucijo, o razpravi ni moglo biti niti govora. Prišel je neki oficir iz politične uprave albanske armade in skušal poasniti resolucijo. Ko je končal svoje poasnjevanje, so začela deževati vprašanja, s katerimi so bori, podoficirji in oficirji hoteli dobiti dokaze o navedenih obtožbah. Referent se je zmedel, zapisoval vprašanja in ker ni znal odgovoriti, je obljubil, da bo prišel nekdo drugi iz politične uprave. Vodnik Sinan Zideri ni dočkal teh odgovorov, ker mu, tako kot številnim drugim Albancem, niso bili niti potrebni. (Tanjug)

Novo izzivanje monarhofašistov na jugoslovanski meji

Beograd, 29. junija. Pripadniki grških monarhofašističnih oboroženih sil so izvršili včeraj nov prekršek jugoslovanskega ozemlja in oboroženo izzivanje na jugoslovansko-grški meji.

26. junija ob 11.40 dopoldne je skupina petih oboroženih monarhofašističnih vojakov kršila teritorialno integriteto FLRJ ter prekorajčila jugoslovansko-grško mejo nad vasio Hum na področju Djevdjelije in prodrla na jugoslovansko ozemlje. Ko so jugoslovanski obmejni organi opazili, da se premika skupina monarhofašističnih vojakov po jugoslovanskem ozemlju, so jih pozvali, da naj obstanejo. Ker se monarhofašistični vojaki niso odzvali pozivu, marveč so prodirali še naprej po jugoslovanskem ozemlju, je pričela jugoslovanska patrola streljati, pri čemer je bil en monarhofašistični vojak ustreljen, drugi štirje grški vojaki pa so tedaj pobegnili na grško ozemlje.

Neposredno po tem dogodku so pričeli monarhofašisti na grški strani zbirati oborožene vojske ter so pričeli močno streljati na jugoslovansko ozemlje, z očitnim namenom, da bi spravili na grško stran truplo ubitega monarhofašističnega vojaka z jugoslovanskega

ozemlja, s čimer bi prikrili prekršek teritorialne integritete FLRJ ter se izognili odgovornosti za oboroženo izzivanje proti FLRJ. Z zbiranjem vojakov na jugoslovanski meji in pričetkom streljanja na jugoslovansko ozemlje, ki se je nadaljevalo tudi popoldne, so zagrešili monarhofašisti še težji zločin in še težji prekršek jugoslovanskega ozemlja. Od streljanja s strojnimi in minometi, ki so ga monarhofašisti zlasti povečali približno ob 16. uri z namenom, da bi s silo odvlekli truplo grškega vojaka z jugoslovanske strani, je bil ranjen en pripadnik jugoslovanskih obmejnih sil. Ne da bi zmanjšali obstreljevanje na jugoslovansko ozemlje, so monarhofašisti popoldne poslali na to področje tudi letala, ki so letela nad mejo in metala rakete. Take vojaške priprave so težak zločin in neodpustljivo oboroženo izzivanje na meji.

Včerajšnji surovi prekršek zoper jugoslovansko teritorialno neokrnjenost s strani monarhofašističnih oboroženih sil, ki je bil izvršen niti mesec dni po zločinskem bombardiranju in obstreljevanju s strojnimi puškami na prebivalstvo vasi Skočivar, dokazuje, da nadaljuje atenska vlada s politiko sistematičnega ogrožanja jugoslovanskega ozemlja. (Tanjug)

Borba goriških in beneških Slovencev za svoje osnovne pravice

Slovenski narod, ki je v borbi proti italijanskemu fašizmu in nemškemu nacizmu doprinesel ogromne žrtve, je moral po tej vojni doživeti, da je del slovenskega naroda ostal še vedno na tujem. Tako so ostali pod Italijo goriški in beneški Slovenci, ki naseljujejo skrajni zapadni rob Julijskih Alp. Težka je bila borba goriških in beneških Slovencev pod fašistično Italijo za osnovne pravice. Tudi po drugi svetovni vojni, posebno pa po velikem razočaranju, ki ga je prinesla pariška mirovna pogodba, so Slovenci pod Italijo znova prišli, da se bore za najosnovnejše državljanske pravice. Ognjeni kret so preživeli takoj tiste dni, ko je Italija znova prevzela oblast na Goriškem in dala proste roke preživim fašističnim elementom.

Ves bes fašistične premagane in potolčene držali se je zvalil na goriške Slovence, ki so morali ob pristranskem gledanju policije in vojakov pretrpeti novo zaničevanje, zasramovanje, fizično pretepanje in ogromno materialno škodo. Pogled na demokratske ustanove Slovencev, uredništva listov, stanovanja, na trgovine itd. je bil strašen. To je morala etoriti samo razjarjena množica fašistov in sovinitov, ki je izgubila vojno proti demokraciji in silam, ki so nastopile proti »jelenemu« paktu Mussolinija in Hitlerja. Toda tudi to pot so Slovenci in demokratski Furlani, ki so se borili skupno, vztrajali in njihova volja za nadaljnjo borbo ni bila omajana. Namen teh pogromov in nasilstev je bil, da bi prisilili Slovence, da bi se izselili s svoje grude, ki so jo nad tisoč let branili in da bi na ta kosček zemlje, ki je nedeljiv

od ostalega teritorija in kjer kompaktno živi slovenski narod — naselili še preživeli fašiste, esule in ostalo drhal kot predstražo Italije na vzhodnih mejah.

Demokratska fronta Slovencev v Italiji, ki zvesto čuva tradicije narodnoosvobodilne borbe, je po svoji delegaciji v Rimu pri De Gasperiju, predsedniku vlade, ostro in energično protestirala proti novemu nasilju, ki se z malimi presledki vrši že od 1920.—22. leta dalje. Demokratska fronta pa je vložila protest tudi štirim veselilam, ki so podpisale mirovno pogodbo in bi morale to pogodbo torej braniti. Italijanska vlada ni ničesar ukrenila, da bi bili kaznovani krivci in povrnjena škoda ter tako dano priznanje za etorjene žalitve Slovencev. Edino vlada FLRJ je bila tista, ki je dvignila svoj glas v obrambo pravic onega dela Slovencev, ki so ostali izven meja. Vse jugoslovansko ljudstvo se zgraža in obsoja dejanja novega fašizma, ki se danes vršijo nad goriškimi in beneškimi Slovenci.

Slovincem v Italiji ni preostalo drugega kot da se še bolj etrejo v svojo fronto in da nadaljujejo neustrašno borbo za svoje narodnostne in socialne pravice. Tako so žli zagovito skozi dvojne volitve. Osemnajetega aprila 1948 so nastopili skupno na listi Italijanske ljudske fronte, oprti na program Demokratske fronte Slovencev, ki zagovarja sodelovanje z bratskimi italijanskimi delovnimi množicami. Pri teh državnozboreskih volitvah so Slovenci izpolnili svojo dolžnost in oddali svoj glas naprednim poslancem italijanskega delavskega gibanja in svajemu predstavniku, ki naj bi v rimskem

parlamentu zagovarjal in branil še posebej narodnostne pravice Slovencev v Italiji. Slovenske množice so bile tudi to pot razočarane, kajti KPI ni podprla kandidature slovenskega predstavnika, da bi se ne zamerila socialnim demokratom in italijanskim sovinitom, ki nočejo elišati ničesar o Slovincih in njihovih pravicah. KPI se že prej ni strinjala s politikoi, ki jo je vodila in ki jo vodi Demokratska fronta Slovencev v Italiji, predvsem pa ne z zahtevami Slovencev v Benečiji. Toda navzlic temu in pri vse prikriti gonji KPI v Benečiji, je bilo razveseljivo ugotoviti, da so prvič v zgodovini Beneški Slovenci oddali svoj glas za kandidata Demokratske fronte na listi Italijanske ljudske fronte.

V oktobru 1948. leta so Goriški Slovenci stali vnovič pred občinskimi volitvami. Takrat so se znašli pred novo težkočo. Med tem časom je prišlo do resolucije Informbiroja, ki je omogočila, da je KPI oziroma njeno vodstvo izvedlo strahovit pritisk na Demokratsko fronto Slovencev v Italiji, ki ni hotela sprejeti krivičnih obsodb, ki so bile izrečene proti socialistični Jugoslaviji.

Slovinci v Italiji so resolucijo Informbiroja obsodili kot podel napad na jugoslovanske narode in na CK KP Jugoslavije s tovarišem Titom na čelu. Ker Komunistična partija Italije ni hotela sprejeti slovenskih zahtev na občinskih volitvah v goriški pokrajini, je Demokratska fronta Slovencev nastopila na teh volitvah samostojno. Saj drugače tudi ni moglo biti, kajti goriški in beneški Slovenci niso mogli pristati na to, da bi začeli klevetati socialistično republiko Jugoslavijo, ker bi se tako znašli na isti liniji s tistimi, ki jim zanikajo vse narodnostne pravice, to je na strani reakcije. Demokratska fronta Slovencev je s tem ostala krepko na ltnji nepopu-

ljive borbe proti fašizmu in italijanski buržoaziji, ostala je na tradicijah narodnoosvobodilne borbe in borbe proti mednarodnemu imperializmu.

Demokratska fronta Slovencev je kljub strahovitim napadom italijanske reakcije in informbirojskega vodstva KPI dobila prvič v zgodovini v goriškem občinskem svetu štiri predstavnike — komuniste.

Tudi po teh volitvah se je vršil koncentrični napad od vseh strani na DFS. Tako so n. pr. pri prvih nekaj svetovalci, izvoljeni na listi KPI, skupaj z ostalimi reakcionarnimi strankami, glasovali proti predlogom odborikov DFS.

Letos v aprilu in maju je imela DFS dve važni konferenci: eno za Goriško in eno za Beneško Slovenijo. Teh konferenc se je udeležilo 400 delegatov, ki so zastopali vse Slovence v Italiji. Na teh konferencah je bila sprejeta spomenica, ki jo je posebna delegacija izročila italijanski vladi. Spomenica predvsem zahteva, da se epostujejo obveznosti mirovne pogodbe in izda posebna zakonodaja za vse Slovence, ki bivajo v Italiji in da se z zakonom zajame:

1. Določeno število zastopnikov Slovencev v poslanski zbornici in v senatu, v deželnem parlamentu in v deželnem odboru ter sorazmerno število slovenskih zastopnikov v občinski upravi, kjer prebivajo Slovenci.
2. Enakopravnost slovenskega jezika v vseh javnih uradih, kjer prebivajo Slovenci.
3. Obstoj in nemoten razvoj slovenskega osnovnega in srednjega šolstva.
4. Nemoten razvoj slovenskih kulturnih in političnih organizacij.
5. Pravica do izobežanja slovenske narodne zastave in slovenskih napisov.
6. Kaznovanje onih oseb, ki bi se

Nov sabotažni poskus češkoslovaških infombirojevcev

Pri najbolj občutljivih delih bagrov, poslanih iz Češkoslovaške, so bili različni odpadki, ki bi bagre že po nekaj dneh uporabe pokvarili

Leto dni je minilo, odkar so začele Sovjetska zveza in ostale države Informbiroja sramotno in nepravilno goniti proti Jugoslaviji. V vsem tem času so se že do potankosti razgledali njihovi prikriti nameni, preprečiti nam, da bi se gospodarsko razvili in pristili nas, da bi ostali še nadalje zaostala, nerazvita dežela, katero naj bi tako kot v preteklosti izkoriščale industrijsko bolj razvite države. Od laži in obrekovanj so infombirojevske države prešle na direktno sabotiranje naše socialistične graditve: kršile so trgovske sporazume, po mesece in mesece načrtno zavlačevale s pošiljkami, pošiljale material dvojnolične kakovosti ali stroje brez vseh potrebnih delov. S tem so hotelo onemogočiti izpolnitev našega petletnega plana, kar pa se jim seveda ni in ne bo posrečilo. Naši delovni ljudje so premagali tudi te težave. Naš tisk je že pisal o številnih primerih teh namernih sabotaž infombirojevskih držav. Zagorski in trboveljski rudarji pa so se aprila še ponovno prepričali o teh sabotažnih poskusih dežel, ki bi bile poklicane, da nudijo res bratsko pomoč socialistični Jugoslaviji.

Po češkoslovaško-jugoslovanem trgovinskem sporazumu bi morala češkoslovaška tovarna »Skoda« poslati premogovnikoma v Zagorju in Trbovljah 2 elektrobagra znamke »Skoda« že v začetku leta 1948. Iz nerazumljivih razlogov je bil rok pošiljanja podaljšan na konec leta 1948. Toda pošiljka tudi tokrat ni prispela pravočasno, temveč sta rudnika dobila razstavljena bagra šele letos aprila. Razen bagrov bi morala poslati omenjena tovarna tudi širokovnjaka monterja, ki bi prevzel vso odgovornost za pravilno sestavljanje strojev, češar pa ni storila. Z raznimi izgovori so zavlačevali montažo, da bi bila bagra, ki sta nam nujno potrebna, čim dalj časa neuporabna. Delovna kolektiva obeh premogovnikov sta se nato ob taki »pomoči« odločila, da bosta sama usposobila bagre za uporabo. Delavci-strokovnjaki so sklenili, da jih sami čim prej sestavijo. Slabe izkušnje s podobnimi dobavami, čeprav je tovarna »Skoda« znana po svojih dobrih izdelkih, predvsem pa še nerazumljivo zadržavanje monterjev, so narekivale delavcem večjo previdnost pri delu. Da je bila previdnost res potrebna, so pokazali že prvi poseji pri delu. Razkrilo se je, zakaj nam tovarna ni hotela poslati monterja.

Preden so delavci bagre montirali, so vse dele popolnoma razstavili, pregledali in očistili. Pri tem so odkrili slabe namene dobaviteljev. V bagru, ki je bil poslan v Trbovlje, so bili poleg tega, da je imel drsne ležaje »zaribanec« tako, da so jih morali ponovno fino obdelati, še na raznih drugih krajih v notranjosti strojnih delov opilkii in ostružki železa. Še veliko več tega materiala je bilo v bagru, ki so ga dobili zagorski rudarji. V ležajih, mazalnih ceveh in drugod je bilo toliko ostružkov in opilkov, zagozd, kosov železa in podobnih »pozabljanih« predmetov, da je sabotaža popolnoma jasna. Te so se začele posluževati infombirojevske države, da bi zavrele graditev socializma v naši deželi.

Objavljamo sliko z našimi predmeti pri čiščenju in sestavljanju bagra. Ostružki in opilkii, ki so označeni s številko 1, so bili v mazalnih kanalih osi in gredi zgornjega voza. Ostružki, označeni s številko 2, so bili v posameznih kosih spodnjega voza, največ okrog kraljeve osi in zobatih koles sklopke, pa tudi v zgornjem vozu, posebno okoli obhišja ležaja, manjšega čelnatega zoba-

tega kolesa (ki ubira v zobati vene) in ob polžu. Ostružki, pomešani s bronastimi izvrtki in opilkii, označeni s številko 3, so bili v posameznih valjčkih, pa tudi v dveh reducirnih gonilnih in zgorjem vozu.

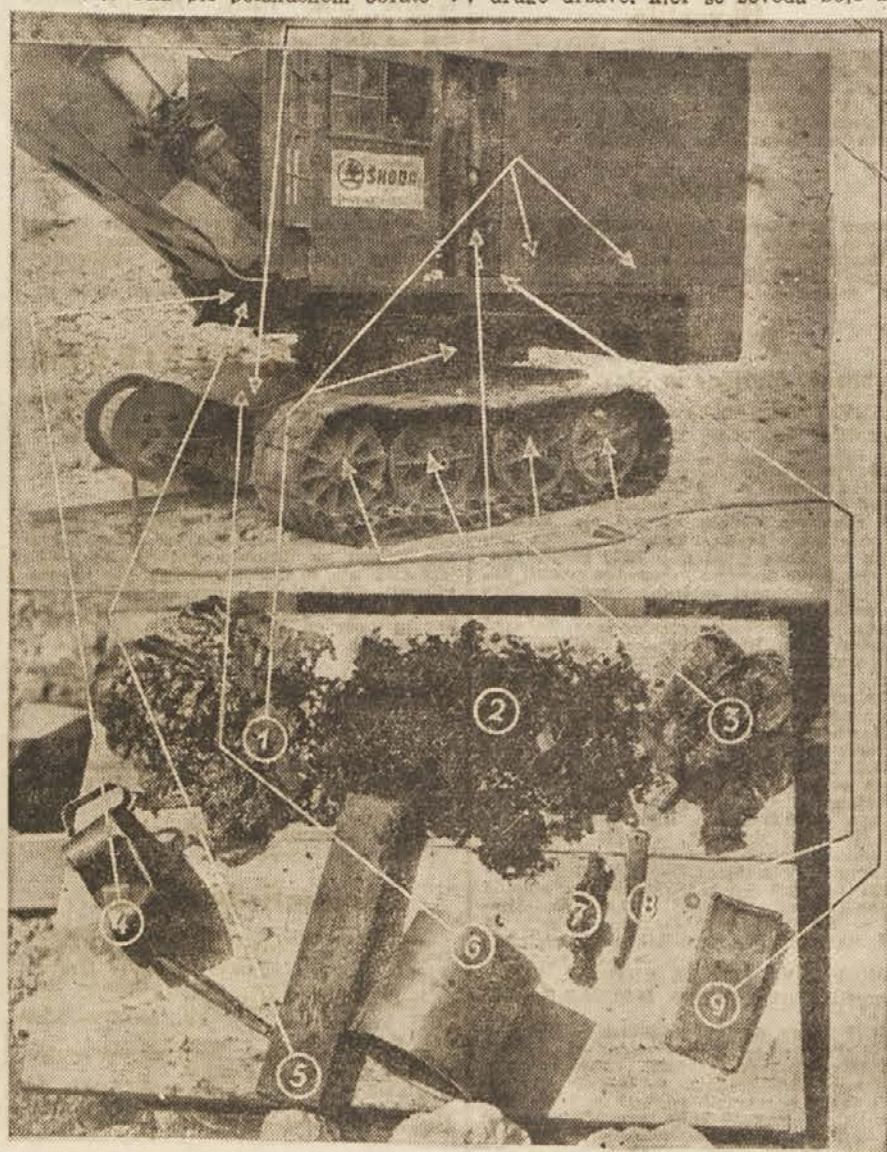
Številka 4 kaže pločevinasto mazalno posodo, ki so jo našli delavci med ležajem in vmetno na koncu izlagača, ki pride gibljivo pritrjen na zgornji voz. Kos železa, označen s številko 5, je bil v zgornjem vozu na prednjem delu znotraj.

Bronasta puša, ki je označena s številko 6, je bila pri polzkusnem obrato-

vanju v ČSR »zaribanac« in se je tako sprjela s tečajem osi, da se je zaradi tega z osjo vred zavrtela. Delavci so morali zamenjati to pušo z novo. Trenje pri stari puši je bilo tolikšno, da se je oko odrgelo in dobilo modro barvo. S številko 7 je označena žilnada, ki je nastala pri rezanju z avtočim varilnim aparatom, in je bila ob kraljevi osi na spodnjem delu voza; če bi padla med stožčasto zobata kolesa, bi jih poškodovala. Zagozda, označena s številko 8, je bila ob polžu, drugo zagozdo, ki jo kaže številka 9, pa so našli delavci v desni zobati kolesni sklopki. Delavci so pri čiščenju našli ostružke in opilkii skoraj prav povsod, tako v spodnjem kot v zgornjem vozu bagra, predvsem po izvrtki-

nah osi in gredi ter povsod tam, kjer so nameščeni mazalni nastavki. Pri zobatem kolesnem predležju na izlagaču so bili ostružki v vseh štirih mazalnih prav na vrhu masti.

Vsi ti predmeti, ki so jih delavci odkrili pri čiščenju in sestavljanju bagra, ki sedaj obratuje po zaslugi naših delavcev, bi bili prav gotovo vidni še tako površnemu kontrolorju v tovarni »Skoda«, če seveda bratji ne bi bili namenjeni naši državi. Verjetno, da imajo v tovarni »Skoda« tudi vedne kontrolorje za kontrolo in odpošiljanje raznih strojev v druge države, kjer se seveda boje za

Opilkii, kos železa, zagozde itd. so bili »pozabljeni« na najbolj občutljivih mestih bagra, ki smo ga dobili iz tovarne »Skoda«

svoj »trgovski uzlet.« Naši delavci pa takšno »pomoč« naši državi razumejo samo kot sabotažo. S svojim vestnim delom so preprečili škodo, ki bi nastala, če ne bi bagrov dovolj točno pregledali in vso nepotrebno navlako odstranili. Taki primeri so celo v trgovskih odnosih med kapitalističnimi državami redki. V trgovanju med socialističnimi državami, ki bi si morale pomagati, pa je to nezaključni primer podlosti, do kakršnega lahko pride v resnici samo tisti, ki je potepal vsa načela komunistične morale. Naši delovni ljudje takšne primere ostro obsodijo in z vestnim, vnetim delom za čimprejšnjo zgraditev socializma odgovarjajo infombirojevskim saboteriem.

tekmovalni duh, ki je bistveni sestavni del socialističnega načina dela.

Gozdna uprava na Kočevski Reki je poslala naslednje napovedi tekmovalna vsem gozdnim upravam v LRS. Katera gozdna uprava bo najbolje organizirala delo v stalnih brigadah; katera gozdna uprava bo najbolje izpolnila juljski operativni plan v vseh fazah dela; katera gozdna uprava bo najuspešnejše organizirala celotno preskrbo brigad; katera gozdna uprava bo najbolj okrepila delovno disciplino gozdnih delavcev; katera gozdna uprava bo najuspešnejše vodila politično delo med delavstvom; katera gozdna uprava bo najbolje organizirala evidenco po točkah tekmovalja in poročevalsko službo, ki se bo zbirala pri glavni direkciji za gozdno proizvodnjo za evidenco nad uspehi tekmovalja.

Tekmovalje traja od 1. do vključno 31. julija. Kot svojo obveznost in so jo tudi častno izpolnili. V enomesečnem delu so celoten plan presegli za 50%. Dnevno so bili na delu po 9 do 12 ur, poleg tega pa so delali še prostovoljno. Prostovoljnih delovnih ur so naredili v tem času 1912. V času II. kongresa Zveze sindikatov Slovenije so poleg rednega dela naredili še 572 prostovoljnih delovnih ur. Zadnji dan dela na obratu so delali brezplačno. Na celotnem delovnem področju LIPa Ribnica je delalo v mesecu gozdarstva pet brigad. Kot najboljša se je izkazala brigada »Ljuba Šerčerja«, ki je v znak priznanja dobila od direkcije LIP-a posebno zastavico v stalno last. 27 najboljših brigadirjev je bilo nagradjenih z denarnimi nagradami, 17 pa jih je bilo po-hvaljenih. Ob tej priliki so vsi brigadirji enoglasno izjavili komandantu brigade Dušanu Josimoviču, da bodo v bodoče prav zaradi izkušnje v brigadi delali na svojih službenih mestih še z večjim veseljem in delovnim poletom. Izjavili so tudi, da bodo vedno pripravljani, da se na vabilo komandanta vsi do zadnjega odzovejo na vsako delovno akcijo, ki bi

Stalno gozdno delavstvo v Sloveniji začne delati po brigadnem načinu

Uvedba brigadnega delovnega načina v gozdarstvu je eden velikih uspehov frontnih delovnih brigad

Šest dni pred rokom je bil izpolnjen polletni plan v sečnji in izdelavi lesa našega gozdarstva. Do roka ga bomo celo presegli. Posebne zasluge pri tem imajo frontne brigade, ki so v enem samem mesecu — v gozdarstvu mesecu — pri-pevale s svojim delovnim poletom 39,5% celotnega polletnega plana sečne in izdelave lesa.

Kaj je omogočilo tolikšne uspehe, kakršnih naša gozdna proizvodnja doseje v tako kratkem roku še ni dosegla?

Nedvomno ne samo številna delovna sila, ne le delovni polet brigadirjev in njihova požrtvovalnost. Bistvo tega uspeha je v brigadnem načinu dela, v tem, da so delovne skupine delale po dnevnem delovnem planu in normah, delo pa je bilo mogoče odkazovati po sposobnostih delavcev itd. Velikega pomena za vso proizvodnjo pa je bila tudi evidenca.

Frontni gozdni delavci so s svojimi uspehi ovrgli vse pomisleke, ali je tudi pri gozdnih delih mogoče preiti na socialistični način proizvodnje. Po prvih nedavnih poskusih, da bi tudi v gozdarstvu uvedli brigadni delovni način, ki se ni mogel prav uveljaviti med našim gozdnim delavstvom, so zdaj frontovci dokazali, da je to vendar najprimernejši način, da se doseže čim večji uspeh v korist tako planskim nalogam našega gozdarstva kakor tudi gozdnega delavstva samega. S tem so frontni gozdarstvi brigadirji zapisali v zgodovino gozdarstva veliko zmago socialističnega načina gozdnega proizvodnje nad kapitalističnim načinom, ki se je v naših novih razmerah preživel. Revolucionarni prelom s starimi delovnimi načini, ki se je v naši gospodarski stvarnosti pojavil in uveljavil najprej v industriji, bo zdaj zajel tudi naše gozdarstvo. Tako nam bo mogoče, da bomo plane našega gozdarstva in lesne industrije izpolnjevali brez večjih težav. To pa bo tudi najboljši odgovor obreko-

valcem naše države, ki jim uspehi našega novega gospodarstva niso po volji.

Gozdno delavstvo, ki spremlja napore vseh delovnih ljudi Jugoslavije in razume, kakšnega pomena je izpolnjevanje planskih nalog prav v gozdarstvu za graditev socializma, je z veseljem pozdravilo uspehe frontnih gozdnih brigad pri brigadnem delovnem načinu.

Po 1. juliju bodo v gozdarstvu stalni gozdni delavci prešli na brigadni delovni način, in sicer najprej pri sečnji in obdelavi. Vsa naša gozdna gospodarstva in uprave so že prejele naloge, naj preusmerijo delovni način. Hkrati s tem pa se med gozdnim delavstvom tudi že kaže

Frontovci gozdarske brigade »Ljuba Šerčerja« bodo tudi po povratku domov še vedno skupaj hodili na prostovoljno delo

Ob začetku meseca gozdarstva so tudi delavci in nameščenci ljubljanskih podjetij in ustanov organizirali svojo brigado »Ljuba Šerčerja«, ki je štela 56 frontovcev. Javili so se predvsem frontovci, katere so v produkciji lahko namestili drugi delavci, da tako delo ni trpelo. Brigada je bila poslana na delo na LIP Ribnica pri Kočevju, kjer so delali na žagi. Delali so stalno na dveh polvijarmenih, kjer so opravljali vsa kvalificirana in ostala dela. Pri svojem delu so se zelo dobro izkazali, saj so presegali dnevno normo za povprečno 50%. Nekolikokrat jim je tudi uspelo, da so presegli normo do 100%.

Izpolnitev celotnega plana je delala obratu že dokaj časa precej skrbii. Resno so bili v skrbeh, kako ga bodo dosegli. Ko pa je prišla brigada, ki je prevzela na svoje rame tudi plan celotnega obrata, jim je uspelo, da je bila skupna norma presežena na dan za povprečno 20%. To je bil za obrat velik uspeh. Ceravno brigadirji še niso bili vajeni dela v lesni industriji, so z zavestjo, da delajo za skupnost, sprejeli dokaj visoke norme

Vzrok slabe preskrbe z mlekom ni pomanjkanje mleka ampak slab odnos do odkupa in pošiljanja

Potrošniki, ki so odvisni od zajamčene preskrbe, so zlasti v zadnjih mesecih občutili neurejeno preskrbo z mlekom. Predvsem je mleka primanjkovalo v važnih industrijskih centrih, kjer delavstvo z zavestjo gradi osnove socializma. V Trbovljah, Ljubljani in Jesenicah so bile v zadnjem času potrebe potrošnikov krute samo od 50-70% ali celo manj. V Ljubljani se je dogajalo, da so noseče žene prejemale mleko samo vsak drug dan, starčki pa ga niso dobili po ves teden.

Zivinozreja je v Sloveniji osnovni vir kmetijstva. Potrebe z mlekom in mlečnimi izdelki so bile že od nekdaj krute iz lastnih virov. V zadnjem času, ko so se potrebe povečale, pa so nekateri proizvajalci iz špekulativnih interesov omalovaževali oddajo in s tržnimi presežki špekulirali na škodo delovnih ljudi. Težko je razumljivo, da KLO St. Jernej v novomeškem okraju, ki ima 190 kmetov z nad 2 ha obdelovalne zemlje, od katerih je v mesecu aprilu oddajalo mleko le 22, nima od 280 krav več kakor 1900 litrov tržnih presežkov. Krajevni odbor Cerknica ima v svojem območju približno 440 krav in je ves april odposlal v Ljubljano 231 mleka. Razumljivo so te količine mleka oddajali manjši kmetje z zavestjo, da oddajajo svoje tržne presežke delavcem v tovarnah. To vidimo v KLO Prestranek, kjer je od približno 100 kmetov izpod 2 ha, ki imajo po 1 kravo, oddajalo v mesecu marcu mleko 29 kmetov. Od 141 kmetov, ki imajo nad 2 ha zemlje, 2-3 krave, je v tem mesecu oddajalo le 69 kmetov. Od kje potem presežki kmetov, ki imajo po eno kravo, če nima tržnih presežkov tisti, ki ima 2-3 molzne krave v hlevu?

Zaradi takega odnosa nekaterih, ki hočejo s sabotiranjem v oddajah škodovati delovnemu človeku, je vlada LRS v mesecu aprilu izdala Uredbo o obvezni oddaji mleka. Uredba ima namen, da se zagotovi polno kritje potrošniških mlečnih nakaznic delavcem in njihovim družinam.

Ta uredba pa je naletela na nerazumevanje že pri nekaterih uslužbenih okrajnih ljudskih odborov. Izšla je 26. aprila, vendar do 31. maja ni prejel noben kmetovalec odločbe o obvezni oddaji mleka za leto 1949. Če bi se ti ljudje zavedali, da je marsikateri kmet svojo obveznost v smislu uredbe doslej že presegel, bi brez dvoma ob izidu uredbe začeli obremenjevati tiste, ki hočejo uporabljati mleko in mlečne izdelke kot vir drobne in prikrite špekulacije. Poleg tega pa bi jih morala voditi zavest, da ni mogoče pustiti v Trbovljah, Ljubljani, Jesenicah itd. brez mleka otrok, katerih matere so zaposlene v proizvodnji.

Da niso okrajji zainteresirani na čimprejšnjem uresnitvi uredbe, je vzrok, da so dopuščali nemoteno kritje njihovih potreb v okraju samem. KLO Prestranek, ki je pretežno kmetijski, je aprila odkupil 10.300 l mleka, od katerega je potrošil doma 3638 litrov, kljub temu, da je bilo na podlagi potrošniških nakaznic potrebno cca. 2700 l. Republiško odkupno podjetje za mleko v Brežicah bi moralo

dnevno odposlati v Ljubljano 3000 litrov mleka, odpošiljali pa so ga le 900 litrov. Tako so aprila cca 70% odkupljenega mleka potrošili v okraju, ne da bi kontrolirali upravičenost in storili kakršne koli ukrepe, da bi odkupili količino, s katero bi bile krite lokalne potrebe in obveznosti za druge okraje.

Okrajne uprave za odkup bi morale najpозnejše do 31. maja s pomočjo krajevnih odborov obremeniti kmete za obvezne oddajo mleka in s tem preskrbo z mlekom izboljšati. Stalež živine v Sloveniji in povprečna mlečnost krav zagotavljata kritje vseh potreb. Krški okraj ni razdelil plana obvezne oddaje mleka, ker je podcepljal odpošiljanje mleka v Ljubljano in Trbovlje in ker ga lastni potrošniki do tega niso prisilili. Prav gotovo bi novomeški okraj lahko odkupil mesečno mnogo več mleka, če bi zajel vse KLO, ne pa tako kakor sedaj, ko zbira mleko samo v 16 KLO-jih in mlečne izdelke v petih.

Glavna direkcija za odkup mleka pri ministru za državne nabave je bila odgovorna, da dovolj mleka dobivajo večja potrošniška središča, ni pa zaostrišla odnosa niti do republiških podjetij. Tako je odkupno podjetje v Brežicah zastopnik direkcije večkrat objeljal, niso pa storili nobenega ukrepa, da bi se dnevna odprema zvišala. Dopusčali so okrajnim in republiškim podjetjem, da so odkupovali le toliko, kolikor je bilo potrebno za njihove lastne potrebe. Nihče ni bil kaznovan, ker ni odposlal dovolj mleka po određeni dispoziciji v industrijske centre in večja mesta.

Slab odnos je pokazal tudi referent za odkup mleka pri ministru za državne nabave, ki ni poskrbel, da bi tiskovine, ki služijo pri obremenitvah, prišle pravočasno na okraj. S tem je bila dana okrajem možnost ponovnih izgovorov.

Kontrola nad odkupom mleka je naletela na razne neutemeljene izgovore predvsem na okrajnih upravah za odkup. Tako je načelnik uprave okrajja Krško izjavil, da ni utegnil izdelati planov za KLO-je, čeprav je vedel, da se mora iz njihovega okrajja odpošiljati mleko v Ljubljano. Protij takim uslužbenem, ki mislijo, da bodo potrošniki čakali, kdaj bodo oni dobili čas, je treba zaostriiti osebno odgovornost in storiti protij njim potrebne ukrepe. V času, ko je delovni polet največji in ko naši delavci v tovarnah pri graditvi socializma dajejo vse, nikakor ne smemo dopustiti, da bi kdor koli in kakor koli skušal podcenjevati preskrbo delovnih ljudi.

Da se odkup izboljša, so organi komisije državne kontrole odgovorne uslužbenec kaznovali. Tako je bil kaznovan z denarno kaznijo 2000 din Panjan Peter, referent za odkup mleka pri ministru za državne nabave, načelnik okrajnih uprav: v Krškem Merslavci z 2000 din, v Tolminu Cimerman Jože s 1500 din in Dužnik Rafael, OLO Postojna, z 2000 din denarne kazni.

Ti ukrepi naj bodo opomin vsem, ki hočejo v preskrbi povzročati nezadovoljstvo.

Paračila iz naših krajev

Celjske pionirske organizacije so na svečan način proslavile zaključek šolskega leta. Po internih proslavah v odredih so pionirji vseh šol nastopili v sprevidu po mestnih ulicah, od koder so krenili na fizikturni stadion Glazjvo, kjer je bil velik miting. Okoli 4000 pionirjev je tam pregledalo svoje uspehe v šoli in organizaciji ter prejelo priznanje. Slavnosti so prisostvovali tudi starši, zastopniki ljudske oblasti in množičnih organizacij. Po otvoritvenem govoru je pozdravila pionirje članica OK LMS tov. Vera Peterca, ki je prikazala tekmovalne uspehe med posameznimi odredi ter razdelila zmagovalcem diplome in darila. V letošnjem šolskem letu so ponovno osvojili prvo mesto pionirji Tomšičevega odreda na I. osnovni šoli. Učne uspehe so dvignili na 92,7% pozitivnih ocen. Odklikovali pa so se tudi v disciplini, zbiranju odpadkov in v fizikturnem udeleževanju. Za dosežene uspehe jim je bila že drugič podeljena prehodna zastavica, nagrajani pa so bili tudi s krasno izdelano fanfaro. Drugi najboljši odred v okraju predstavljajo pionirji Prešernovega odreda, ki so dosegli 89% pozitivnih ocen. Med pionirske odrede je bilo v celoti razdeljenih 18 diplom, 8 nogometnih žog in dve fanfari. Udarniški naslov je prejelo 60 pionirjev, 122 pa jih je bilo javno pohvaljenih.

Po svečanem delu mitinga je preko 400 pionirjev nastopilo s fizikturnim programom.

Pevski zbor Srednje tehniške šole in Gradbenega tehnikuma je obiskal delavce na gradbišču »Gradis« v Soštanju. Delovni kolektiv je z navdušenjem pozdravil 120 dijakov, ki so z izbranim programom pod vodstvom dirigenta prof. Korosca razveselili delavce. Tov. prof. Prudičeva je prikazala pomen te prireditve, ki je predvsem namenjena zblizanju delavcev in dijakov. Za lep večer se je v imenu delavcev prirediteljem zahvalil predsednik sindikata tov. Sušteršič, ki je obljubil, da se bodo delavci oddolžili na ta način, da bodo še z intenzivnejšim delom pomagali k čim hitrejši izgradnji največje kalorične centrale.

bila potrebna pri izpolnitvi plana. Da bo ta njihova obveznost čim prej uresničena, je štab brigade sklenil sklicati v soboto 2. julija vse svoje brigadirje na konferenco, kjer se bodo pogovorili o bodočih skupnih akcijah.

Nad 600 otrok iz trboveljskega okrajja bo letos letovalo v Gornjem gradu, Brežicah in Bakru. Vodje skupin bodo v glavnem iz vrst učiteljstva, kuhale pa bodo članice AFZ. Pomagali bodo tudi mladinci, ki so se pripravili za vodice. Da bo letošnje letovanje res uspešno izvedeno, so razna podjetja pričela zbirati prostovoljne prispevke. Rudnik Trbovlje je do sedaj zbral že 100.000 dinarjev, rudnik Zagorje 50.000 in Hrastnik 50.000 dinarjev. Precej sta prispevali tudi Steklarna in Kemična tovarna iz Hrastnika ter še nekatera gospodarstva podjetja. Niso pa tega razumela vsa podjetja v Radečah, čeprav bodo šli na počitnice tudi otroci iz Radeč in okolice. Na tridesetonsko letovanje bodo poslane predvsem partizanske sirote ter bolehní otroci.

Uslužbenec OLO Trbovlje so formirali 16 članska brigado, ki bo pomagala okrajni opekarni Zagorje. Brigada se je zavezala, da bo v juniju s prostovoljnimi delom nakopala potrebno glino, iz katere bo izdelala in zložila 10.000 kosov opeke. Doslej je že tretjič delala v Zagorju ter klub neugodnim vremenim prilikam zložila 5000 kosov opeke. Ta brigada je dala zgled in pobudo zasebnim obrtnikom Zagorja, ki so tudi že sestavili svojo brigado. V nedeljskih popoldnevih so že zložili in zložili 6000 kosov opeke. Ti brigadi posnemajo tudi ribiči, ki bodo pomagali pri gradnji stanovanjskih poslopj in s tem pripomogli k dvigu življenjskega standarda. Tudi na množičnem sestanku OF v Zagorju so bili sprejeti sklepi o planskem prostovoljnem delu na zagorski opekarni, toda ostali so doslej le na papirju. Poverjenstvo za industrijo in obrt pri OLO v Trbovljah vodi točno evidenco o izvršenem delu na opekarni ter bo najboljše delovne skupine — brigade nagradilo.

Tekmovalje koscev v Črenovecih. — Odbor OF in KOZ sta 18. junija organizirala tekmovalje koscev. Prijavilo se je 19 koscev, med njimi najboljši kosci vasi. Vsak koscev-tekmovalce je dobil z žrebom odmerjenih 6 arov na zadržni senožeti. Tekma je bila zanimiva in napeta. Najboljši čas je ob odlični košnji dosegel tov. Hozjan Janez. V približno 26 minutah je pokosil svoj kos. Takoj za njim sta bila tov. Ternar Imri in tov. Ritlop Janez. KOZ ki je tekmovalce nagradila z denarnimi nagradami, je zvečer priredila majhno zabavo. Črenovski kosci imajo vse pogoje, da si priborijo prva mesta v izbini tekmi okrajja. B. F.

